

[Hanne Reintoft.]

Begrundelse:

Opmærksomheden henledes på, at man hidtil ikke har sikret strafafsonere denne ret, hvilket jeg i brev fra strafafsonere på ny er blevet erindret om. Den hidtidige praksis, hvorefter strafafsonerne som nævnt ikke får lejlighed til at afgive deres stemme på valgdagen, svarer hverken til, at straffede efter nugældende lovgivning ikke fortaber borgerlige rettigheder og hermed stemmeret, eller til moderne synspunkter om human og resocialiserende behandling af straffede.

Når hospitaler og lignende institutioner kan arrangere stemmeafgivning, skulle mulighederne også i udstrakt grad være til stede på vore fængsler, hvad enten man vælger kørsel til folkeregistre eller valgsteder eller foretrækker stemmeafgivning pr. brev som f. eks. på skibe.

Justitsminister *K. Axel Nielsens* svar (11. januar 1968):

Efter lov om valg til folketinget skal stemmeafgivning ske på det afstemningssted, der anvises af kommunalbestyrelsen, hvor den pågældende er optaget på valglisten. Afstemningen kan ske pr. brev, såfremt en vælger er forhindret i at indfinde sig på afstemningsstedet inden for de for afstemningen fastsatte tidsfrister, men det er da i almindelighed en betingelse, at vælgeren inden for de sidste 3 uger før valgets afholdelse indfinder sig på et folkeregister. Adgang til at stemme pr. brev gælder dog også bl. a. for personer, der opholder sig i udlandet, eller for søfolk, der befinder sig på skib, jfr. i det hele valglovens §§ 55-64. Personer, der på grund af sygdom eller institutionsophold, herunder fængselsophold, er forhindret i at møde frem på selve afstemningsdagen på afstemningsstedet eller — forinden — på folkeregistret, vil derimod ikke kunne afgive stemme ved valg.

Der er således ikke nogen mulighed for, at de personer, der opholder sig i fængselsvæsenets anstalter, kan afgive stemme på anstalten. De kan kun stemme, såfremt de kan indfinde sig på det almindelige afstemningssted eller på det omtalte folkeregister — og det kan de kun, såfremt de på det pågældende tidspunkt har udgangstilladelse.

Der vil naturligvis være nogle indsatte, der på det tidspunkt, hvor der kan stemmes, har udgangstilladelse til sædvanligt formål, f. eks. besøg hos forældre. Men straffelovens regler om udgangstilladelse tager efter deres forarbejder ikke sigte på udgange med henblik på f. eks. stemmeafgivning. Og selv om loven gav mulighed derfor, ville det efter min mening af praktiske grunde være umuligt at gennemføre en forsvarlig ordning, hvorefter der gennem udgangstilladelser i almindelighed blev givet de indsatte adgang til at afgive deres stemme. For det første ville en sådan ordning forudsætte, at der for samtlige ca. 3.000 personer i fængselsvæsenets anstalter skulle tages stilling til, om det ud fra sikkerhedsmæssige synspunkter var forsvarligt at give dem udgangstilladelse med henblik på stemmeafgivning, og i bekræftende fald, om udgang burde ske med eller uden ledsagelse. En sådan stillingtagen for hver enkelt indsat er ikke praktisk gennemførlig, og ordningen ville i øvrigt indebære en betydelig risiko for fejlskøn, som kunne få alvorlige konsekvenser med hensyn til undvigelse. Ordningen ville i øvrigt betyde et krav om personale, navnlig til ledsagelse til afstemningsstedet, som ikke kunne opfyldes. Endelig måtte det befrygtes, at ordningen vanskeligt kunne gennemføres under iagttagelse af det diskretionshensyn, som de indsatte har krav på.

Til det, jeg har sagt, vil jeg gerne føje, at jeg er helt enig med fru Hanne Reintoft i, at væsentlige grunde taler for, at de indsatte i vore kriminalanstalter får mulighed for at stemme. Spørgsmålet har tidligere været overvejet, og jeg mener, det fortjener på ny at blive taget op til overvejelse. Men så vidt jeg kan se, er den eneste farbare vej at skabe mulighed for, at der kan stemmes på anstalterne, og dette spørgsmål kan kun løses ved lov og må i øvrigt vurderes i forbindelse med spørgsmålet om stemmemuligheden for andre personer, der har ophold på sygehuse og institutioner.

Af *K. Helveg Petersen* til forsvarsministeren (5. januar 1968):

„Kan det af major R. R. Møller i Berlingske Tidende for 4. januar 1968 omtalte forsøg siges at være tilrettelagt og overvåget på det grundlag, der er